

Előfizetési ár :
 Egész évre 6 ft
 Fél évre 3 „
 Negy. évre 1 ft 50 „
 Egy száma 5 „

Hirdetések és nyil-
 téri közlemények
 jutányosan közöltetnek.

VÉGVIDÉK

Politikai lap.

Szerkesztőség :
 Gromon ut 8 sz. a.
 Kiadóhivatal :
 József főherceg
 utca 11 szám.

Közlemények a szer-
 kesztőségbe, előfize-
 tési és hirdetési díjak,
 úgy a lap szétküldé-
 sére vonatkozó pana-
 szok a kiadóhivatalba
 küldendők.

Megjelenik:
 minden vasárnap, szerda és
 péntek reggel.

Főszerkesztő :
 Feymann Gyula
 Felelős szerkesztő :
 Dr. Hódy Antal
 ÜGYVÉDEK.

Hirdetések
 Vig Simon nyomdájában is felvételnek.
 Gromon utca 8. szám.

Az aradi gyásznap.

Október hó hatodikán negyvenkilenc esztendeje lesz annak, hogy a durva erőszak rettegő gyávasága tizenhárom magyar hősnek kioltá életét.

Tengernyi bánat, számtalan fájdalom borította gyászba azon szomorú nap óta a magyar nemzet szívét, de voltak bár azok lesújtó erejükben bármilyen mélyen sebzők, az a nagy szív, a magyar nemzet csodálatos szíve megőrizte mai napig legtitkosabb rejtekében a tizenhárom hősnek szent emlékezetét.

Megőrizte rajongó honszerelmével. Megőrizte az aradi vértanúk iránti véghetetlen hálójával. Megőrizte nemcsak az újra felviradt szabadság idején, de azokban a sötét napokban is, amikor rab volt a nemzet s börtön volt Magyarország.

Megőrizte azért, hogy az a véres nap soha le ne tűnjék a feledés homályába, hanem mintegy a tiz parancsolat kőtáblájára írva, sérthetetlenül fennmaradjon összes dicsőségével és mérhetlen gyászával az időknek végezetéig.

Mert nagy tanulságok könyve Arpád nemzetére az aradi gyásznap.

Örök intő példa az átokfogta magyar nemzetnek.

Isteni parancs, amely azt hirdeti a villámlás fényességével s a menydörgés haragjával nekünk, a négy folyó s hármás bércz drága földje ezredéves urainak, hogy küzdjünk s bizva bizzunk.

Nem jött még el a magyar nemzetnek halála órája.

A halál kaszájának ama nagy suhanása, amely ezernyolczszáznegyvenkilenc október hatodikán érczes viszhangot vert az aradi vár néma falairól a Kárpátok völgyében, az csak egy jelző oszlopa annak a páratlan bűnhődésnek, amelyet rettenetes kezekkel mért rá az Isten Atilla ivadékaira a multak büneiért s a jövődőknek kápráztató ragyogásaért.

Sokan meghaltak már ezért a hazáért.

Számtalanszor fojtotta már vérbe a felbőszült ellenség legdrágább küzdelmeinket.

Hanem mindhiába.

Elnyomatásunknak zokogásai között csak egy rövidke pillantást vetettünk a mögöttünk álló ezredév esemény-tengerére s szívünk felbuzdult, gondolatunknak reménylő világában pedig szegény hazánk borus egére felszállott a szebb idők szivárványa.

Hiszen egész történelmünk: hosszú szenvedések és rövid dicsőségnek történelme.

Borúra derü, derüre ború.

Csak egy a változhatatlan. Hogy soha nem volt hiányunk nagy emberekben.

Akik égő honszerelmőkkel, rettenhetetlen bátorságukkal, nagy elméjükkel és önzetlen jellenükkel: élni és meghalni tudtak a hazáért.

Az aradi vértanúk ily dicső honfiak voltak.

Emlékezzünk meg hallhatatlan lelkükről október hatodikán, amikor negyvenkilenc esztendeje lesz annak, hogy a durva erőszak rettegő gyávasága tizenhárom magyar hősnek kioltá életét.

Emlékezzünk meg róluk csendes kegyelettel!

Polgármesteri jelentés.

A f. évi szeptember hó 30-án tartott IV. rendes közgyűlésen Mattanovich Adolf polgármester a városi törvényhatóságnak június, július és augusztus havi állapotáról beterjesztett jelentéséből az alábbiakat közöljük:

A közegészségügyi állapotról szóló rész kiemeli hogy a lefolyt három hónapban a közegészségügy állapota a város területén kedvező volt; a heveny ragályos megbetegedésekből bejelentett összesen ronsoló toroklob 3, torokgyík 1, kanyaró 8, hökhurut 3 és vérhas 1 esetben. A bejelentett betegek közül meghalt ronsoló toroklobban 3, torokgyíkban 1, hökhurutban 1 és vérhasban 1.

A városi közkórház és a szegények menedékházának állapota kifogástalan volt. A közkórházban ezen három hónap folyamán 295 beteg 4071 napon át gyógykezeltetett, kik körül 41 bujakeros beteg 850 napon át ápoltatott.

A szegények menedékházában ugyan ezen időszakban 26 egyén 2227 napon át tápláltatott.

Allategészségügy tekintetében megemlítendő, hogy a város állatállományában előfordult 1 takonykór, 1 lóveszettségi és 1 kutyaveszettségi eset; sertésvészben megbetegedett 116 darab sertés, elhullott 58 drb, meggyógyult 58 drb. Egyébb nem fertőző betegségben elhullott 9 drb. ló, 2 drb. szarvasmarha és 7 drb. sertés.

Közfogyasztásra levágatott 6 drb. bika; 252 drb. ökör; 99 drb. tehén; 423 drb. borjú; 671 drb. sertés; 523 drb. juh; 2114 drb. bárány és 5 drb. kecske.

A város számvévségi és pénztári kezelése ezen 3 hónapban rendes volt és valami különös esemény nem fordult elő.

A háztartási pénztár f. évi június-augusztus havi forgalma a következő volt:
bevétele . . . 65392 frt 09 kr.
kiadás . . . 62317 frt 60 kr.
maradvány auguszt.
hó végén . . . 3074 frt 49 kr.

Az adóügyet illetőleg kiemeli a jelentés, hogy a f. évi II. évnegyed végéig vagyis 1898 évi augusztus végével esedékes volt: . . . 60639 frt 06 kr.
befizetett ugyan ezen hó végéig . . . 80164 frt 31 kr.
vagyis . . . 10425 frt 25 krral több.

A közbiztonsági állapotot illetőleg jelenti, hogy az az elmúlt 3 hónap alatt kielégítő volt.

Összesen 202 büntetendő esekemény jutott a rendőrség tudomására, melyek közül 21 a kir. bíróságok elbírálása, — 181 pedig közigazgatási elbírálás alá tartozott.

A büntetendő esekemények közül volt: az emberi élet ellen 4, vagyon ellen pedig 17 büntetvény.

A három hónap alatt 1565 határátkelési igazolvány lett kiadva.

Tűzeset 5 ízben fordult elő.

Az építkezési ügyre vonatkozólag kiemeli a jelentés hogy daczára a kedvező időjárásnak nagyobb építkezési kedv nem mutatkozott. Kiadatott összesen 24 építkezési engedély melyek közül csak 6 vonatkozott új házépítésre.

A város részéről új építkezések nem fogantatottak, a Tómes szabályozási munkálatok remélhetőleg minden részleteiben a legrövidebb idő alatt megindíthatók és befejezhetőek lesznek. A törvényhatósági közutak kellően gondoztattak, a kövezet javítás javában fejeztetett.

A gyám- és gondnoksági ügyek különben a községi bírósági ügyek elintézése körül nehézségek nem merültek fel.

Fegyelmi ügy a lefolyt három hónapban nem fordult elő.

H I R E K.

— **Olvasóinkhoz.** Október hó elsőjével új előfizetést nyitunk lapunkra, mert azon négy hónap alatt, amióta élünk, azt tapasztaltuk, hogy nemcsak Pancsován és Torontál megyében, de az egész végvidéken valóban szükség van lapunkra. Ez a tudat ébresztette

bennünk pünkösöd hetében a „Végvidék“ megalapításának eszméjét s amikor most arról győződhetünk meg, hogy e hitünk már négy havi pályafutásunk alatt valóra vált, akkor nincs az a hatalom, erőszakoskodás és üldözés, amely visszavonulásra kényszeríthetne bennünket. Amidőn tehát kijelentjük, hogy még élni akarunk s ezentul is azok leszünk, akik voltunk: *hű szolgája a jognak, a törvénynek és az igazságnak.* — arra kérjük e nemes törekvés barátait, támogassanak bennünket ideális küzdelmünkben előfizetéseikkel. *Előfizetési díjaink lapunk homlokzatán olva hatók s legezészerűben postautalványon küldhetők be a kiadóhivatal címére. Egyszersmind a hátralékok szíves befizetését is kérjük.*

— **A szabadsághősök emlékének.** A magyar egyesületek felkérése és a helybeli lelkesek megállapodása folytán az Aradon kivégzett 13 szabadsághős emlékére tartandó gyászistentisztelet az idén az evangélikus ágostai hitv. imaházban lesz megtartva. A résztvevők a „Társaskörben“ gyülekeznek.

— **Kitüntetett járásbíró.** Georgievits Sándor ny. g. tökökanizsai kir. járásbíró, Georgievits István gyógyszerész, városunk magyar társadalmának egyik rokonszenves tagjának édes atyja, mint azt már más alkalommal közöltük, nyugalomba vonulása alkalmával, a Ferencz József rend lovagkeresztjét kapta kitüntetésképp. Amint most értesülünk, a kitüntetett járásbírónak f. okt. hó 2-án, vasárnap d. e. 9 órakor adta át ünnepélyesen a lovagkeresztet a n.-kikindai kir. törvényszék elnöki hivatalos helyiségében. Erre az alkalomra a kir. törvényszék elnöke a törvényszékhez tartozó járásbírókat teljes ülésre hívta össze. Az ünnepélyes actus után a Nemzeti szálloda éttermében a kitüntetett tisztületére villásreggeli volt.

— **A parcsovaiak réme.** Nem valami százféjű sarkányt, hanem a város 1899. évi költségvetését kell az alatt érteni. Hogy mennyire ijesztő mutatják azon számok, melyeket a városi tanács a számvévségi által összetákolts költségelőirányzat átvizsgálása alkalmával hozzávetőlegesen megállapított. E szerint lesz 98% pótdadó, melyből közigazgatásra 86%, iskolákra 10% és az ipariskolára 2% esik. Hat az utadó körülbelül 10% - a hol maradt?

TÁRCZA.

A kobzos.

(Románca.)

— A „Végvidék“ eredeti tárczája. —

Kordovai kalifának
Büvös, bájos, barna lánya
Holdvilágos csöndes éjjel
Kikönyökölt ablakába.
Révedező szemmel tekint
A sejtelmes félhomályba
S hollóhaját lobogtatja
Bársony arcját simogatja
Bűg szellő könnyű szárnya.

Szívén átfut, átalredül
Csillagsugár: édes érzet
S im a kertben oly epedve,
Olyan lágyan zsong az ének.
Peng a koboz, zsong az ének
Szerelmesen, halkan lágyan
S kordovai kalifának
Büvös, bájos, barna lánya
Elhallgatja ablakában.

Elhallgatja s ajakáról
Halk, epedő sóhaj lebben.
Peng a koboz, zsong az ének
Mind lágyabban, édesebben.
Oly szeliden, panaszosan
Enyészik el a dal végre
S kordovai kalifának

Büvös, bájos, barna lánya
Hosszan néz a néma éjbe . . .

Kordovai kalifának
Palotája fénytől árad,
Ezer fákllya színes lángja
Fényesíti be a házat.
Most érkezett a csatából
Kordova ősz kalifája
S odasimúl kebelére
Piros rózsza zöld levélre,
Büvös bájos, barna lánya.

Most érkezett a csatából
Annyi bátor mór levente;
Hol egy kobzos, aki tettök
Dalba fűzze, dalba szedje?
Hol egy dalnok, aki daljon
Győzedelmes nagy csatárul,
Agg vezértől, nagy seregrül,
Kiknek léptén a föld rendül,
Akiken a világ bámul?! . . .

Elölép egy ifju dalnok,
Olyan büszke, olyan bátor!
Körül néz a leventéken,
Keble feszül, szeme lángol.
Belekap az érző hurba
S mint az orkán, zeng az ének,
Mint a szélvész nyargal által
Lelkesítő, szilaj lánanggal
Szívökön a leventéknek.

Mintha kardok pengének,
Kürt rivalna, mén dobogna,

Mintha két vad szilaj tábor
Komor tüzzel egybe rotna!
Majd pedig lassan lassan
Elhangzik a harczi lárna
S fel Allahoz szellemszárnyal
Buzgó bálaima szárnyal:
Győztes sereg hál'adása . . .

Önfeledten elhallgatja
Kordova ősz kalifája
S szeméből egy köny gördül le
Övig érő szakálára:
„Szivemig ért ez az ének
Elringatta szilaj lángja,
Nem hallott még soha szebbet,
Mámorított, lelkesebbet
Kordova ősz kalifája!

Moud, mit kívánsz ifju dalnok
— Gazdagságot, kincset, éket? —
Kordova ősz kalifája
Odaad most mindent néked! . . .
Alig mondja, zsong az ének
Oly szeliden, olyan szépen,
Mint a hullám lágv moraja,
Mint a szellő halk sohaja
Holdvilágos, csöndes éjben.

Kordova ősz kalifája
Azt se tudja, hogy mit érez,
Csak odakap a kezével,
Csak odakap a szívéhez.
Zsong-bong a hur alig hallja,
Ott a dalnok alig látja
S eszébe jut elfeledett,

— **A vaskapu megnyitása.** A hivatalos lap a kereskedelmi miniszternek a hajózási vállalatokhoz intézett következő rendeletét közli:

Értesitem a vállalatot, hogy a Vaskapucsatornát f. évi október hó 1-vel a hajóforgalomnak, egyelőre további intézkedésig, díjtalan használattal ideiglenesen megnyitom a a hajók közlekedésének azzal a szabályozásával, hogy a csatornán a felfelé menet reggeli 5 óra és déli 12 óra között, a lefelé menet délutáni 2 órától az estszürkület beálltáig van megengedve. Felfelé menetben az egymást követő hajók a csatornába csak akkor mehetnek be, ha az előmenő a csatorna felső torkolata fölött második jelző uszót elérte, a mi a „római sánczón“ levő ábocszól fehér-vörös köcskás lobogó felhúzásával jelezte. Értesitem továbbá a vállalatot, hogy az Orsován felül eső zuhatagos szakaszon a hajók az orsovai vizimérce 1:00 m.-nyi állásánál 160 centiméternyi merüléssel közlekedhetnek és felbivom, hogy hajói biztos vezetéséről a helyi viszonyokkal kellőleg ismerős és gyakorlott kormányosok (hajókalauzok) alkalmazásával gondoskodják.

Budapest, 1898. évi szeptember 29-én.

B. Dániel s. k.

— **Garázdálkodó rendőr.** A mi rendőreink egy jobb ügyhöz méltó kitartással és igyekezettel munkálkodnak azon, hogy Pancsovát hírhedt tegyék. Olyan esetek, hogy az őrző elalszik és elveszik tőle a fegyvert, vagy hogy ijedtükben feneketlen hordó alá bujnak, meg hogy feltűzött szuronnyal pálinkáznak és asszisztálnak — ferbl mellett, az talán másutt is előfordul, de hogy békés polgárokat inzultálnak, kékre verjenek az talán még sem fordul elő mindenütt. Vasárnap azonban egy hatatlan botrányos esett fordult elő. Ugyanis Körösi András, — kit számtalan ellene emelt panasz daczára, mégis megtartott a főkapitány rendőrnök, vasárnap pityókás állapotban betáncogott a „Csap“hoz czimzett korezmába. Ott összeveszett az egész vendégsereggel, végezetül pedig a korezmáros, korezmárosné és a pénzért elverte és annyira garázdálkodott, hogy a botrányok véget vetendő a szomszédban levő honvédlaktanya őrsége volt kénytelen közbelépni és a híres rendőrt partfogásába venni és a laktanyába kísélni, honnan aztán hintóban vitette a rendőrségre a városi kapitányság. Ilyenek után aztán nem csoda, hogy a polgármester elcsapta.

— **A „Népbank“ adománya.** A pancsovai „Népbank“ 500 koronát szavazott meg Erzsébet királynének első sorban Pancsován felállítandó szobrára; ha azonban ez nem valósulhatna, akkor az összeg a fővárosban felállítandó szoboralaphoz esatolandó.

Előtte van eltemetett
Ifjúkori aranyalma.

Lelkén szelid, méla fényvel
Átredül a multak képe,
Azt se tudja, hogy mit érez
Csak köny csillag a szemébe.
És midőn az ének elhal
Révedezve tekint szélvel,
Büvös, bájos, barna lánya
Odaborul a vállára
S megsimítja hab kezével.

Elhal a dal, de még lassan
Tovább zeng a hurok szála;
Csak most tudja, csak most érti
Kordova ősz kalifája.
Aranytrónját odahagyja
Barna lányát kézen fogja:
„Beteljesül az ígértem,
Én ígértem, te meg kérted
Legyen tied máttól fogva!“ . . .

S olykor-olykor esőndes éjjel,
Mikor a hold fénye redzül,
Olyan szép dalt zeng a kobzos
Boldogságról, szerelemről.
Dalol, dalol, míg ajakát
Egy édes csók le nem zárja
S odaborul a vállára
Kordovai kalifának
Büvös, bájos, barna lánya.

Kiss Ernő.

— **Az első papiros-ház.** A fővárosi házaknak nevezett gyenge alkotmányokat szokták az építési spekulációkat megelőgeit lakók papiros-épületeknek nevezni. Pedig ime, a papiros-ház nem is olyan csufolni való jószág. New-Yorkban készítettek most kerek 80,000 rubel költséggel egy egész házat papirosból. A házat eztán elszállították egy orosz four számúra. Nem kevesebb mint 16 szobából áll az újfajta épület, melyben a butorok is papirosból valók. Az építő mérnök azt állítja hogy a ház tovább eltart, mint a kőházak.

— **Bezárt iskola.** Az alsóvárosi német-tannyelvi fiúiskola, miután az iskola szolgáló egyik gyermeke torokgyíkban megbetegedett, hatóságilag 14 napra bezárattott.

— **Hármasan-párosan.** Megint csak a szent Hermandad egy vitézkedéséről szól az ének. Megesett a napokban, hogy hivatalos ügyben megfordult nálunk egy nagy-beckereki és egy verseczi rendőr, kiket Kéri János pancsovai rendőr ur — ki melesleg legyen mondva inkább paraplú, felsőkabát és gallér cipellessel tengeti életét, — kísért ki a vasútra. Utközben betértek az újfalui uton levő „Dinat“ korezmába egy kis rámpásra. Mikor kifelé mentek köszöntek. Az ott levő többi vendégek egyike állítólag valami kétértelmű mormogással felelt, mire a pancsovai „rendőr“ ur neki esett és beckereki bajtársa készséges segítsége mellett, párosan jól eldöngelték a „műveletlen parasztot.“ Oly alaposan csépellték el a szegény embert, hogy a verseczi rendőr megbotránkozva otthagya őket, de előbb megmondta nevét a korezmárosnak azért, hogy ha szükség lesz reá szívesen eljön tanuskodni, mert az d . . . . . a mi ezek csinálnak.

Mi is megbotránkozással kérjük a mi rendőrkapitányságunkat, mióta van ő vagy emberei rögtön ítélő bírósági joggal felruházva? Miért tűri ezen nem első esetben nyilvánuló brutális hajlamokat a rendőrség legényeinél? Vagy nincsen tudomása róla?

— **Tizenöt csanádmegyei község nyomora.** Makróról jelentik: Szomorú képet festett a csanádmegyei közjólétéről a makói pénzügyigazgató a megye közigazgatási bizottságának legutóbbi ülésén. Jelentést tett az augusztus hónap befolyt adóokról és bejelentette, hogy Csanádmegye tizenöt községében az adóbehajtásnak nem volt eredménye. Szóval: tizenöt községben már oly nagy az inség, hogy az adót se tudják fizetni. A nyomornak ezt a szomorú jelenségét a bizottság a kellő figyelemre méltatta. Juth Gyula országgyűlési képviselő indítványára elhatározták, hogy a megye ezen szomorú állapotára felhívják a pénzügyminiszter figyelmét és a tizenöt község lakosai számára rendkívüli adóleirást kérnek. A kérelmet Lonovits József főispánnal az élén a megye három országgyűlési képviselője terjeszti a pénzügyminiszter elé.

— **A tisztességtelen kereskedelem ellen.** A kereskedelmi törvény 346 § a értelmében a vevő az árut, ha ez a kikötött kellékeknek nem felel meg, az eladó rendelkezésére bocsájtani jogosult, de tartozik ennek okairól eladót azonnal értesíteni s az áru megőrzéséről egyelőre gondoskodni. A budapesti királyi Itélőtábla azonban egy mostanában hozott határozatával arra az álláspontra helyezkedett, miszerint az áru egészen más, mint minőt a vevő rendelt. A döntésre jutott esetben élvezeti célra szolgáló, kitűnő minőségű művaját rendelt meg a vevő, az eladó azonban teljesen élvezhetetlen, főzési és sütési célokra sem alkalmas, sőt undorító árut küldött. A vevő ez árut egyszerűen nem vette át, az eladót erről nem is értesítette, tehát nem járt el a kereskedelmi törvény 346. és 347. §-aiban foglaltak szerint. A királyi Itélőtábla az alperes vevőnek ezt az eljárását jóváhagyta, kimondván, miszerint még mustraszerűség esetén is, a vevő a küldött árut sem átvenni, sem rendelkezésre bocsájtani nem tartozik, ha az egyáltalán hasznavehetetlen. — A tisztességtelen kereskedelemmel szemben ez a döntés bizonyára jó védelem.

KARCZOLAT.

A műtehén.

— Kép a jövő századból. —
Oh, ne tessék megjedni, még nem vagyunk egészen a műtehénél. A műtehén majd csak a jövő században fő bekövetkezni a műtojással és talán a — műemberrel együtt.

De már itt van és fennen, nagy diadalal lobogtatja zászlaját a fejőgép, a komoly fejőgép, amely annyira nem tréfa, hogy már hirdetés-ké is pénzt ad ki a feltalálójára.

A fejőgép első lépésé a magaslathoz, amelyen a műtehén áll, s ahová mi is eljutunk egy harmincz-negyven esztendő múlva.

Ha jól emlékszünk, a fejőgép fejlődési fokával átellenben egy regibb intézmény áll, ilyenformán:

A cucli az alfa, a fejőgép az omega. Ama cucli éppen megfordítottja a fejőgépnek.

Amint megjelenik a fejőgép, eltűnik a sajtár és a romantika. A sajtár eddig fából volt, most finom aczécsövecskék, nikkelcsavarok helyettesítik. A romantika abban állott, hogy a tehén jóságosan hátra-hátra nézett, vagy rugott . . .

Most mindez eltűnik. Oda a sajtár és oda a romantika. A téhén tőgyére rácsavarják az aczécsövet, amely hosszú, a másik gyárterembe vezető gummicsőben végződik. Így nem lehetetlen a Darwin teória szerint, hogy a jövő század kis borjai már a srófolásra alkalmasan fognak születni.

A gummicső most még csak egy nagy tartóba vezet, de nemsokára — ha az ügy jobban kifejlődik — nagy vezeték lesz belőle.

Minden házban a vízvezeték mellett lesz a tejvezeték, a vízesap mellett a tejsap. Sőt ami több, a vízmérő óra mellett a tejmérő óra.

A műbor, műsör boldog korszakában már több lesz a csap, meg az óra és csak csavarintani kell egyet, hogy megeredjen a víz, tej, bor, sör, pezsgő, pálinka.

Igy aztán lassan elérkezünk a műtehénhez. A műtehén vasból és üvegből lesz és belőle már a bögési romantika is hiányozni fog. Lombikokban, retortákban, vegyszeti masinákban fog forni, főni a sok vegyület és keverék, amiből majd a műteji készül.

A zöld mezőkön, lankás domboldalak bárosnyos rétein pedig szomorú bögéssel fog vágatni a sok penzionált tehén és lassankint visszatér ősi állapotához, a vadsgáthoz.

Tovább megyünk. Évek mulnak és a tehén állatkertekbe, muzeumokba kerül és a műtejjel táplált gyerekek szívesen fogják tanulmányozni az iskolákban.

Majd — hisz ez a sorsa mindennek a világon — végképpen kivesznek és a jövő századok természettudósai könyveket fognak írni a tehénről, mint őállatról.

És zugni, zakatolni sisteregni fog a vaslábu, nikkelbordájú műtehén, füstölni fog, süvít a romantikának, altató dalt az aludtjeinek és diadalmas győzelmi himnuszt az emberiség technikai haladásának! . . .

Ugy legyen.

Kiadótulajdonos: Feymann Gyula.
Nyomatott Vig Simon gyorsajtóján.

Báli selyem 45 krtól.

14 frt 65 krig méterenként — valamint fekete fehér és színes **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. Privát fogyasztóknak postabér és vámentesen valamint házhoz szállítva, — mintákat pedig posta fordultával küldenek.

HENNEBERG G. selyemgyárai, Zürichben.
(Cs. és kir. udvari szállító.)
Magyar levelezés. Svájcba levélbélyeg kétszeresen ragasztandó!

